

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषयः– मराठ्यांचा इतिहास (शिवकाळ) (HC-302)

दिनांक: १३/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. भारतीय भाषांतील मराठ्यांच्या इतिहासाच्या लिखित साधनांची माहिती द्या.
२. मराठी राज्याच्या उदयाला कारणीभूत ठरलेल्या घटकांची चर्चा करा.
३. स्वराज्य स्थापनेपूर्वीच्या शिवरायांच्या आयुष्याची माहिती लिहा.
४. शिवाजी राजांच्या आग्रा भेटीची कारणे कोणती ? या भेटीचे आणि शिवाजीराजांच्या सुटकेचे वर्णन करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. मराठ्यांच्या इतिहासाच्या संदर्भसाधनांचे तीन ढोबळ प्रकार सांगून भौतिक साधनांची माहिती द्या
२. शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकाचे वर्णन करा.
३. मराठ्यांच्या इतिहासातील संभाजीमहाराजांच्या कार्याचा व भूमिकेचा आढावा घ्या.
४. शिवाजीमहाराजांच्या कर्नाटक मोहिमेची माहिती द्या.
५. शिवाजीराजांच्या सुरतेवरील पहिल्या हल्ल्याची कारणे देऊन त्याबद्दल माहिती द्या.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. मराठ्यांच्या इतिहासाची मौखिक साधने
 २. जिजाबाई व दादोजी कोंडदेव यांचे योगदान
 ३. शिवाजीराजे व आदिलशाही संबंध
 ४. शाहिस्तेखान मोहीम
-

Translation in English

Sub: History of the Marathas (Royal Period) (HC-302)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Give an account of written instruments of Maratha history in Indian languages.
2. Discuss the factors that led to the rise of the Marathi state.
3. Write information about the life of Shiva Raya before the establishment of Swarajya.
4. What were the reasons for Shivaji Raja's visit to Agra? Describe this visit and Shivaji Raja's escape.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Give an account of the material means of Maratha history by mentioning three broad types of means of reference.
2. Describe the coronation of Shivaji Maharaj.
3. Review the work and role of Sambhaji Maharaja in the history of Marathas.
4. Give information about the Karnataka campaign of Shivaji Maharaja.
5. Give reasons for Shivajiraja's first attack on Surat.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Oral Instruments of Maratha History
 2. Contribution of Jijabai and Dadoji Konddev
 3. Shivaji Raje and Adilshahi relationship
 4. Shahistekhan campaign
-